

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Tomasz Grzegorzczak (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie E. D.

w kwestii rozważenia z urzędu możliwości wznowienia postępowania wykonawczego w zakresie warunkowego przedterminowego zwolnienia po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 maja 2013 r., wskazanej wyżej kwestii

nie stwierdził istnienia podstaw do wznowienia postępowania

UZASADNIENIE

W lutym 2013 r. E. D. wystąpił do Sądu Najwyższego pismem o wznowienie z urzędu postępowania w kwestii warunkowego przedterminowego zwolnienia go z odbycia reszty kary. W piśmie tym podniósł, że uzyskał uprzednio takowe w grudniu 2010 r., a następnie – z uwagi na uchylene przez Sąd Najwyższy – trzech spośród czterech wyroków objętych wyrokiem łącznym, z mocy którego ją odbywał i wydaniu w jego sprawie kolejnych prawomocnych wyroków skazujących go przez właściwe Sądy, wystąpił do Sądu Okręgowego w G. z prośbą o objęcie owym przedterminowym zwolnieniem nowych kar wynikających z tych nowych orzeczeń. Sąd zaś potraktował to pismo jako wniosek o udzielenie warunkowego zwolnienia i postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2012 r. (III Kow .../12/wz) umorzył postępowanie wykonawcze w przedmiocie przedterminowego zwolnienia z odbycia kary, z uwagi na to, że ze względu na skazanie w warunkach art. 64 § 1 k.k., wnioskodawca nie nabył jeszcze uprawnień do występowania o warunkowe

przedterminowe zwolnienie, jako że nie odbył on wymaganych przez art. 78 § 2 k.k. dwóch trzecich orzeczonej względem niego kary (k. 88-89). Po rozpoznaniu zażalenia skazanego na powyższe postanowienie, Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 2 października 2012 r., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie (k. 117-118). W takim postąpieniu autor pisma dopatruje się istnienia tzw. bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. uznając, że wydano te orzeczenia, mimo że wcześniej został on prawomocnie warunkowo przedterminowo zwolniony z odbycia tożsamyh kar, zaś wydane obecnie orzeczenia nastąpiły wbrew jego woli, a więc że zachodziła tzw. przesłanka *rei iudicatae*.

Z uwagi na to, że stosownie do art. 542 § 3 k.p.k. wznowienie postępowania w oparciu o uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. jest możliwe tylko z urzędu, wniosek skazanego potraktowano jako wystąpienie w trybie art. 9 § 2 k.p.k. i przekazano do rozpoznania Sądowi Najwyższemu. Trzeba w tym miejscu stwierdzić, że w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż instytucja wznowienia prawomocnie zakończonego procesu, poprzez płynący z art. 1 § 2 k.k.w. nakaz odpowiedniego stosowania w postępowaniu wykonawczym przepisów k.p.k., dotyczy także wznowienia tego postępowania, ale jak podnosi się, jedynie w sytuacjach, gdy nie można dokonać korekty danego orzeczenia w trybie art. 24 § 1 k.k.w., a przy tym tylko z przyczyn wskazanych w art. 540 § 1 pkt 1 oraz § 2 i 3 k.p.k. (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2009 r., II KO 98/08, LEX nr 488716, z dnia 15 kwietnia 2010 r., III KO 33/10, LEX nr 833463 czy Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 października 2007 r., II AKo 211/07, LEX nr 344481). Tym bardziej zatem należy uznać, że wchodzi ona w rachubę w przypadku zaistnienia tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczyh, o jakich mowa w art. 439 § 1 k.p.k., gdy nastąpiły one przy procedowaniu w postępowaniu karnym wykonawczym.

Analizując jednak w związku z tym kwestię podstaw do takiego wznowienia, Sąd Najwyższy nie stwierdził zaistnienia ani podstawy wskazywanej przez skazanego, ani innej okoliczności, o jakiej mowa w art. 439 § 1 k.p.k.

Zainteresowany nie rozumie, że postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu, jakie uzyskał w grudniu 2010 r. (w sprawie o sygnaturze VI Kow .../10/wz), dotyczyło zwolnienia go z odbycia reszty sumy kar,

jakie orzeczono wobec niego wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. w sprawie II K .../09 (. Już zaś po wydaniu tego postanowienia, Sąd Najwyższy uchylił trzy z czterech wyroków objętych tym wyrokiem łącznym, przekazując te sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w E., jako Sądowi odwoławczemu. Tym samym z mocy samego prawa, wyrok łączny utracił swoją moc (art. 575 § 2 k.p.k.). Dlatego też postanowieniem z dnia 13 października 2011 r. (k. 4 w/w akt) Sąd Okręgowy w G. uchylił swoje postanowienie z grudnia 2010 r. o udzieleniu skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia, gdyż nie funkcjonował już wyrok łączny, w zakresie którego udzielono tego zwolnienia.

W konsekwencji pismo skazanego ze stycznia 2012 r. (k. 2) o „objęcie postanowieniem o warunkowym przedterminowym zwolnieniu” kar z trzech kolejnych wyroków wydanych po uchyleniu przez Sąd Najwyższy poprzednich orzeczeń, które wyrok łączny ongiś obejmował, nie mogło być skuteczne w żądanym przez niego zakresie i dlatego zostało potraktowane jako wniosek o udzielenie warunkowego zwolnienia (k. 1 i 7). Tym samym postanowienia wydawane w przedmiocie tego wniosku, nie naruszały w żadnej mierze wskazywanej przesłanki rzeczy osądzonej, gdyż poprzednie postanowienie w tej materii już nie istniało. Należy też mieć na uwadze, że w tym czasie wydany został kolejny wyrok łączny, którym objęto zarówno trzy nowe wyroki, jak i czwarty z wyroków objętych poprzednim wyrokiem łącznym (k. 58-60). I to w aspekcie tego wyroku rozważano obecnie warunkowe przedterminowe zwolnienie skazanego z odbycia kary. Sąd Najwyższy nie wnika, przy rozważaniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej, w merytoryczne przesłanki wydanych w tej sprawie orzeczeń, gdyż analizuje jedynie zaistnienie samego uchybienia prawu, które ma spowodować wznowienie poprzez uchylenie orzeczenia, bez względu na jego wpływ na zawartą w nim treść.

W świetle powyższego o zaistnieniu wskazywanej podstawy do wznowienia procesu z urzędu w tej sprawie nie może być mowy. Sąd Najwyższy nie dostrzegł też, aby zaistniało w tej sprawie jakiegokolwiek inne uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak na wstępie.

